

Některé otázky plánování OPZHN

Major Ivo Vlček

Ochrana vojsk proti zbraním hromadného ničení zahrnuje celý komplex otázek. Nesmíme zapomínat, že i když jde především o ochranu proti atomovým zbraním, musí být zároveň řešeny otázky ochrany proti látkám otravným a bojovým biologickým prostředkům. Veškerá činnost směřující k záchraně vojsk a bojové techniky a k co nejrychlejšímu obnovení bojovosti vojsk a plnění bojového úkolu musí být prováděna rychle a systematicky. K tomu je třeba, aby činnost jednotlivých druhů vojsk byla prováděna plánovitě a racionálně.

Zároveň je třeba plně chápat, že i když vlastní ochrana proti ZHN má charakter převážně pasivní, zahrnuje v sobě i prvky aktivní činnosti, vyjádřené především ničenním nepřátelských ZHN. Tato aktivní činnost je však sama o sobě tak důležitá, že je samostatnou složkou v plánu použití vlastních ZHN. Proto z hlediska ochrany proti zbraním hromadného ničení je s touto aktivní činností počítáno a i když se její jako základní činnost, mařící použití ZHN nepřítele v samých základech a plně ovlivňující ochranu proti ZHN nepřítele, není z hlediska ochrany dále rozváděna, protože svojí podstatou patří do plánu použití vlastních ZHN, kde je celá tato činnost podrobně plánována.

★

Aby účinnost všech těchto opatření byla co největší, je nutno soustavně a pečlivě získávat a vyhodnocovat všechny zprávy o nepříteli, studovat jeho dosavadní způsoby vedení operací a používání ZHN, vyvozovat z toho patřičné závěry a opatření. Přitom je nutno, aby štáb uměl včas předvídat činnost nepřítele, mařit jeho záměry a přizpůsobovat podle toho činnost vlastních vojsk, vzájemně ji sladit, organizačně a materiálně ji zabezpečit.

Protože teprve štáb armády má k dispozici prostředky všech druhů průzkumu a zároveň má dostatek sil a prostředků k zabezpečení všech opatření, směřujících k organizaci ochrany proti zbraním hromadného ničení, bude štáb armády hlavním orgánem, kde se bude komplexně plánovat ochrana proti zbraním hromadného ničení včetně

aktivních opatření směřujících k ničení nepřátelských zbraní hromadného ničení.

Tato skutečnost nezbavuje ovšem velitele svazků a útvarů odpovědnosti a povinnosti plánovat a zabezpečovat ochranu proti zbraním hromadného ničení. Naopak, každý velitel svazku a útvaru, protože nemá k dispozici všechny prostředky pro zabezpečení ochrany proti ZHN v plném rozsahu, musí tím více projevit vynalézavost a dovednost v plánování a provádění jednotlivých opatření, aby zabezpečil v co největším rozsahu ochranu vojsk proti účinným ZHN nepřítele.

Abyste štáb armády mohl plánovat v duchu opatření prováděných velitelem frontu a v duchu rozhodnutí velitele frontu a velitele armády, musí mít podklady pro plánování. Těmi mohou být:

- operační směrnice velitele frontu,
- nařízení velitele frontu pro ochranu proti ZHN,
- výpisy ze směrnic velitelů druhů vojsk a služeb frontu a zástupce velitele frontu pro týl,
- rozhodnutí velitele armády a základní prvky organizace součinnosti,
- pokyny velitele armády (náčelníka štábu) pro ochranu proti ZHN.

Je však nutno si uvědomit, že ne vždy bude mít štáb armády všechny podklady a přece musí včas připravit veliteli armády podklady pro organizaci ochrany proti zbraním hromadného ničení, zpracovat potřebné plány a bojová nařízení, připravit a vést mapu radiální a chemické situace, zabezpečit realizaci plánovaných opatření vykonavateli, kontrolovat jejich provádění, doplňovat a uvádět v život zpracované plány a mapy atd.

Na základě uvedených podkladů může zpracovat štáb armády tyto dokumenty pro ochranu vojsk proti ZHN:

1. Plán ochrany proti ZHN nebo Mapu atomové situace.
2. Bojová nařízení pro ochranu proti ZHN.
3. Mapu radiální a chemické situace.

Kromě toho musí být v plánech jednotlivých náčelníků a velitelů druhů vojsk

podrobně rozvedena jednotlivá opatření týkající se ochrany vojsk proti ZHN.

Například ničení nepřátelských ZHN bude zakotveno podrobně v plánu použití atomových zbraní. V plánu ženižního zabezpečení jsou podrobně rozvedena ženižní opatření, hlavně z hlediska ochrany proti ZHN. Plán průzkumu musí podrobně zachycovat plánovaná opatření průzkumu ke zjišťování nepřátelských ZHN. Plán zdravotnického zabezpečení operace podrobně rozvádí možnosti jednotlivých zdravotnických zařízení apod.

Je nutno opět vidět, že ochrana proti ZHN není záležitostí jen operačního oddělení, ale že zde nejdůležitější úlohu hraje vnitřní součinnost a souhra celého štábu armády včetně štábů druhů vojsk a služeb.

K tomu, aby štáb armády mohl odpovědně začít plánovat, je nutné, aby dostal nařízení velitele frontu pro ochranu proti ZHN. Toto nařízení z hlediska potřeb armády může obsahovat:

1. Použití atomových zbraní a jiných prostředků hromadného ničení;

a) nepřítelem (jak nepřítel používal ZHN, zaměřené prostory, stupeň zamoření, doba trvání nebezpečného zamoření, závěry),

b) vlastních.

2. Které cíle (nebo od které čáry) ničí nebo bude ničit velitel frontu vlastními prostředky.

3. Stanovené čáry, po které zabezpečuje vojska z hlediska OPZHN front vlastními prostředky, zvláště z hlediska radiačního, chemického a biologického průzkumu a kde soustředit hlavní úsilí OPZHN v armádě. Udat plánované prostory rozvinutí MSO a rozmístění záloh, působících ve prospěch armády.

4. Které komunikace a objekty jsou zabezpečovány péčí frontu a jejich prostorové vymezení.

5. Určit, kterých zařízení může armáda využívat pro svoje účely (továrny, STS, nemocnice, vodní zdroje chráněné péčí frontu apod.).

6. Přístup a doplňování vojsk ochrannými a hasicími prostředky.

7. Hlavní úsilí protipožární ochrany vojsk.

8. Signály atomové výstrahy a chemického poplachu.

9. Pohotovost OPZHN (kdy a u kterých svazků).

10. Způsob a lhůta hlášení.

Záleží na celkové situaci a na situaci ve štábu frontu, zda bude možno souběžně

vydat i ostatní nařízení velitelů a náčelníků druhů vojsk a služeb.

Pro plánování ochrany proti ZHN musí štáb armády obdržet zároveň s nařízením velitele frontu pro ochranu proti ZHN ještě nejméně tato nařízení nebo směrnice:

- velitele frontu o maskování,
- velitele ženižního vojska frontu,
- náčelníka zdravotnické služby frontu o zdravotnickém zabezpečení armády,
- zástupce velitele frontu pro tyl o opatřeních po stránce materiální, jež provádí front ve prospěch armády,
- náčelníka tanko-technické služby, hlavně o opatřeních, která zabezpečuje front vlastními prostředky a co je přiděleno armádě,
- náčelníka automobilní a traktorové služby.

Nebudou-li tato nařízení (směrnice) vydávána zvlášť, je nutno, aby nařízení velitele frontu pro ochranu proti ZHN těmito body bylo doplněno.

Praxe při velitelsko-štábních cvičeních ukázala, že zahrnovat výňatky z nařízení a směrnice velitelů a náčelníků druhů vojsk a služeb do nařízení velitele frontu pro ochranu proti ZHN není výhodné, jestliže tato nařízení (směrnice) jsou vydávána zvlášť, protože jednak jejich napsání a sestavení prodlužuje čas k zpracování a tím i doručení armádám, jednak snaha o zkrácení výňatku má obvykle za následek jejich podstatnou neúplnost. To vede po pozdějším obdržení úplných nařízení obvykle k opravám a často k nežádoucím zásahům jak do zpracovaných plánů, tak do nařízení daných divizím.

Na druhé straně je ovšem nutno vidět, že vždy je lépe pro štáb armády, když dostane od frontu třeba jenom orientační pokyny, v jejichž intencích může pracovat.

Na základě operační směrnice velitele frontu, nařízení velitele frontu pro ochranu proti ZHN, výpisů ze směrnice velitelů druhů vojsk a služeb frontu a vlastního rozhodnutí, vydá velitel armády nebo náčelník štábu armády pokyny pro ochranu vojsk proti ZHN.

Jak se ukázalo v praxi, měly by tyto pokyny obsahovat:

- hlavní úsilí ochrany proti ZHN v rámci armády (prostor, část operační sestavy);
- hlavní úsilí radiačního, chemického a biologického průzkumu;
- záložní prostory svazků (útvary);
- umístění speciálních částí ZUO, jejich počet, síla složení; které útvary dodají a kdy;

- předpokládané prostory zásahů armádních ZUO;
- způsob provádění odsunů zdravotnických a technických a do kterých zařízení;
- zabezpečení od přesunu z hlediska ochrany proti ZHN;
- využívání vodních zdrojů a civilních zařízení v pásmu armády (nemocnic, protipožárních zařízení, dílen, podzemních chodeb atd.);
- protipožární opatření (vytvoření průseků, rozvodnění potoků apod.);
- která preventivní opatření nutno provést;
- zásobování a doplnění materiálem ochrany vojsk;
- termíny: — zpracování plánů,
— vydání nařízení divizím,
— pohotovost vojsk
k ochraně proti ZHN.

Je nutno vidět, že velitel armády (náčelník štábu) nebude vždy vydávat tyto pokyny úplně, ale vydá jen ty, které považuje za nutné a které mu vzhledem k situaci dovolí časové možnosti. Nebudou-li pokyny vydány úplně, bude nutné, aby chybějící údaje v duchu rozhodnutí velitele armády doplnila skupina ZHN operačního oddělení v součinnosti s ostatními druhy vojsk.

Přes všechny dosavadní názory, mnohdy se i značně různící, se ukázalo, že štáb vševojskové armády musí vést alespoň jednu mapu, která by umožňovala centrálně zaznamenávat a řídit opatření směřující k ochraně proti zbraním hromadného ničení. Je naprosto lhostejné, podle mého názoru, bude-li se nazývat tato mapa Plánem ochrany proti zbraním hromadného ničení nebo Mapou atomové situace. V praxi půjde vždy o náplň dokumentace a ta se v podstatě nemění.

I když je samozřejmé, že každý náčelník a velitel druhu vojska štábu armády vede povšechně situaci a podrobně rozpracovává hlavní situaci svého druhu vojska a okolností mající vliv na použití a využití svého druhu vojska, tedy i činnost směřující k ochraně proti zbraním hromadného ničení nepřítel, musí být ve štábu armády veden alespoň jeden ústřední dokument, který by veliteli armády poskytoval základní, byť i hrubé podklady pro rychlou orientaci a rozhodnutí.

Domnívám se, že nezpracovávat žádný plán nebo mapu, podle které by bylo možno v hlavních rysech řídit činnost vojsk a týlu při hromadném použití zbraní hromadného ničení nepřítel, je příliš riskantní a těžko přijatelné.

Kromě toho lze jen se značnými potížemi vydat podřízeným svazkům a útvarům reálná a konkrétní nařízení pro ochranu vojsk proti zbraním hromadného ničení, není-li alespoň v nejnужnějším rozsahu zpracován plán.

Skupiny ZHN operačních oddělení armád mají všechny předpoklady takový vnitřní doklad zpracovat a trvale vést. Tím mohou a musí podstatně urychlit a usnadnit práci především velitele armády, ale i ostatních hlavních funkcionářů. Kromě toho i praxe ukazuje, že soustavně vedený takovýto dokument ve skupině ZHN byl vyhledáván funkcionáři štábu armády neméně často, než mapa vedená informační skupinou operačního oddělení.

Nebylo by ovšem správné vždy a za všech okolností trvat na úplném zpracování plánu ochrany proti ZHN. V současném vysoce dynamickém boji to často nebude ani možné jak z hlediska časového, tak z hlediska průce se měnící situace.

Na druhé straně však nelze dopustit, aby se ze skupin ZHN stali chronologičtí registrátoři úderů nepřítel nebo registrátoři opatření prováděných na základě rozkazu velitele armády veliteli druhů vojsk a náčelníky služeb.

Domnívám se, že správným řešením v současných podmínkách je nesvazovat iniciativu, možnosti, schopnosti a tvůrčí činnost štábů určováním striktních obsahů a množstvím dokumentů. Bude-li štáb mít možnost zpracovat úplný plán ochrany proti zbraním hromadného ničení, pak je jistě výhodné mít po ruce pro řízení ochrany vojsk proti zbraním hromadného ničení nepřítel dokument, dávající celkový přehled a podklad veliteli armády pro jeho rozhodnutí.

Nebude-li mít však štáb tuto možnost, pak zpracuje Mapu atomové situace, která musí obsahovat alespoň základní údaje z hlediska ochrany proti zbraním hromadného ničení.

Tyto mapy (plány) bude operační oddělení během operace vést a doplňovat podle situace, bude v nich zaznamenávat hlavní provedené atomové údery nepřítel i vlastní, použití nepřítel jeho chemických zbraní a bojových biologických prostředků, takže, jak se domnívám, nebude zde podstatného rozdílu mezi Plánem ochrany proti ZHN a Mapou atomové situace. Rozdíl bude hlavně v činnosti štábu, který bude muset při neúplné mapě zpracované pro řízení činnosti vojsk z hlediska ochrany proti zbraním hromadného ničení, používat celé řady

jiných plánů a dokumentů (např. Plán přesunu, plány velitelů a náčelníků druhů vojsk a služeb atd.), což podstatně ztíží a zpomalí práci.

Pokud se týká názvu dokumentů, zastávám názor, že pojem Plán ochrany proti ZHN je dnes již tak zžitý, že převážná část důstojníků si bezpečně umí představit účel, význam a snad i obsah tohoto plánu. Nepovažuji proto za účelné měnit i z důvodu uvedených důvodů jeho název, i když název není podstatný.

Při zpracování plánu musíme uvážit, že plán, který by obsahoval všechny údaje a plánovaná opatření pro ochranu vojsk proti zbraním hromadného ničení by byl naprosto nepřehledný, těžko by se v něm vyznal někdo jiný než zpracovatel, nedával by veliteli jasný a názorný přehled o plánovaných opatřeních a možnostech vojsk, nemožnil by mu tak rychlé a účelné řešení vzniklé situace a plán by se stal samoučelným, jak se někdy na cvičeních již stalo. Kromě toho plán, který by byl takto obsažený, by byl velmi náročný na čas nutný k jeho zpracování.

Z takto mylně pojatých a sestavených plánů, jakož i z nesprávného jejich vedení pak mohou vzniknout názory na neúčelnost plánu ochrany proti zbraním hromadného ničení.

Na druhé straně je nutno vidět, že plán, který by neobsahoval základní a rozhodující údaje jako podklad pro rozhodnutí velitele armády při řešení určitých situací, neplní svůj účel a je proto zbytečný.

Z těchto důvodů je nutno plán zpracovat tak, aby zaručoval přehlednost, poskytoval v plné míře podklady veliteli pro jeho rozhodnutí a pro řízení činnosti svazků a útvarů při maximálně efektivním využití jejich možností a v co nejkratším čase. Přitom nesmí být plán příliš náročný na čas při jeho zpracování. Plán ochrany proti zbraním hromadného ničení (Mapa atomové situace) tak, jako z něho vyplývající nařízení, musí být zpracován tak, aby nezdvořoval zbytečně plány velitelů a náčelníků druhů vojsk a služeb.

Účelem plánu tedy je

- vést a mít kdykoli přehled o všech opatřeních ochrany proti ZHN,
- sladit činnost všech druhů vojsk a služeb, podílejících se na opatřeních pro ochranu vojsk proti ZHN,
- mít kdykoli připraveny pro velitele nebo náčelníka štábu podklady pro rychlé rozhodování při napadení ZHN nepřítelem

k provedení potřebných opatření k odstranění následků napadení a k pokračování plnění úkolů.

Vycházíme-li z těchto zásad, pak plán ochrany proti ZHN by měl obsahovat:

- hranice pásma činnosti armády,
- rozmístění svazků a důležitých prvků operačního uskupení,
- další úkol divizí prvního sledu armády a bližší úkol armády,
- osy přesunu, čáry rozčlenění do praporečnických proudů,
- záložní prostory a prostory pro vyvedení vojsk,
- zálohy, prostředky a opatření staršího náčelníka připravené k zásahu ve prospěch armády,
- opatření ochrany proti ZHN sousedních divizí s důrazem na zdravotnická opatření,
- VS, PVS a TVS armády,
- průběh jednotlivých postavení a pásem nepřítelů,
- pravděpodobné směry protiztečí a protiúderů nepřítelů,
- velká uskupení nepřátelských vojsk,
- prostory plánované pro soustředění ZUO a místa soustředění jednotlivých součástí ZUO (jsou-li jednotky do ZUO jen předurčeny) nebo prostory rozmístění ZUO (jsou-li předem vytvořeny) a pravděpodobné směry jejich zásahů,
- místa soustředění tylových útvarů a zařízení armády a manévry zvláště vyčleněných záloh nejdůležitějšího materiálu,
- rozmístění zdravotnických zařízení armády a svazků,
- rozmístění chemických jednotek, zejména jednotek a jejich plánovaný manévr,
- plánované rozvinutí MSO armádních chemických záloh,
- možnosti a zařízení, která lze využít z civilního sektoru (nemocnice, vodní zdroje, autotraktorové opravní, továrny apod.)

Kromě grafické části je nutno zpracovat legendu a tabulky. Z tabulek je nutno zpracovat:

- tabulku signálů a smluvených znamení pro atomovou výstrahu a chemický poplach, popřípadě jiná nebezpečí z hlediska OPZHN,
- tabulku možností a složení ZUO (základní a speciální jádra, dopravní prostředky a dílenské vyprošťovací prostředky),
- hesla pro soustředění předurčených jednotek, jejich volací znaky a druh pojítka, kterým musí být uvědoměny (jestliže speciální jádra nejsou předem soustředěna).

V obranné operaci je možno připojit tabulku ženijních opatření. Možné schéma plánu ochrany proti ZHN uvádí příloha 1 a 2.

Zpracovaný plán ochrany proti ZHN schvaluje velitel armády. Podepisují jej náčelník štábu a všichni velitelé a náčelníci, jejichž příslušníci se na zpracování plánu podíleli. Tím berou na sebe odpovědnost za včasnou realizaci opatření uvedených v plánu.

Plán ochrany proti ZHN se zpracovává jen pro bližší úkol armády. Pro další plnění úkolu je nutno zpracovat nový plán, který navazuje na plán zpracovaný v plánovacím období operace.

Podle zkušeností nejví se nutným zpracovat zvláštní plán ochrany proti ZHN pro přeskupení a přesuny. Příslušná opatření lze zahrnout do plánů přeskupení.

Domnívám se, že jiné údaje, jako nejbezpečnější prostory napadení ZHN nepřitelem, bezpečnostní vzdálenosti, hranice účinného dostřelu nepřátelských prostředků napadení, umístění a rozložení zásob materiálu, výpisy z plánu přísunu apod., není nutno do plánu ochrany proti ZHN zahrnovat. Rovněž další pracně sestavované tabulky nemohou reálně přispět ke zvýšení kvality plánu a domnívám se, že nejsou nutné.

Plán ochrany vojsk proti ZHN je nejlépe zpracovat na mapě 1:100 000. Mapa 1:200 000 je pro tento účel již málo podrobná a příliš generalizující, i když na stupni armády bude často použita.

Obdobně jako velitel fronty musí velitel armády vydat nařízení svazkům a armádním útvarům pro organizaci ochrany proti ZHN.

Toto nařízení se zpracovává na podkladě plánu ochrany proti ZHN a vypracuje jej operační oddělení armády v součinnosti s příslušníky ostatních složek štábu.

Toto nařízení může obsahovat:

- hlavní úsilí radiálního, chemického a biologického průzkumu armády a divize,
- hlavní úsilí ochrany proti ZHN u armády a divize,
- umístění záloh druhů vojsk armády, které zasáhnou ve prospěch svazku,
- prostory vyvedení vojsk pro divize,
- ZUO armády připravené ve prospěch divize (složením umístění, předpokládaný prostor zásahu),
- spojení ZUO armády,
- která zařízení civilního sektoru může divize využívat a kdy,
- ZUO divize, v jaké síle, kde a kdy ho soustředí,
- přísunové a odsunové cesty divize,

- protipožární opatření,
- různé: využívání vodních zdrojů, postravín z místních zdrojů, kořistního materiálu apod.,
- pohotovost vojsk k ochraně proti ZHN,
- hlášení.

Nebudou-li vydávána speciální nařízení velitelů a náčelníků druhů vojsk a služeb armády, bude nutno podle okolností doplnit toto nařízení ještě těmito body:

— rozmístění zdravotnických etap armády (eventuálně jednotek v dotyku), které může divize využít nebo které zasáhnou v její prospěch;

— rozmístění technických složek armády připravených působit ve prospěch divize;

— provádění odsunu: zdravotnických (do kterých zařízení a kterými silami), technických — kam a čí péči;

— maskování, alespoň v kterém prostoru a jak je zabezpečeno péčí armády a kde a jak musí zabezpečit maskování divize.

Kromě toho může být nařízení pro ochranu proti ZHN doplněno dalšími body podle konkrétní situace, např. rozsahem ženijních prací, které má divize vybudovat, způsob a provedení očkování apod.

Bojové nařízení pro ochranu proti ZHN musí dát podřízenému štábu jasný přehled o opatřeních, která provádí armáda ve prospěch divize a co musí divize provést a připravit vlastními prostředky.

Přesto, že bojové nařízení pro ochranu proti ZHN se zpracovává písemně, musí být podklady pro zabezpečení plánování svazků vydány daleko dříve a úplné bojové nařízení jen upřesní a rozvádí vydané pokyny.

Vydáním nařízení velitele armády pro ochranu proti ZHN začíná pro štáb armády vlastní a nejdůležitější činnost — uvádění v život všech opatření zakotvených v plánu ochrany proti ZHN a jejich kontrola, doplňování, pružné řízení veškeré činnosti podřízených vojsk a štábů a účinná pomoc.

Avšak ani samotný plán ochrany proti ZHN nelze považovat za zpracovaný „jednou provždy“.

Plán ochrany proti ZHN má charakter výkazové operační mapy. To znamená, že plán musí být během operace náležitě veden a doplňován. Skupina ZHN operačního oddělení armády musí v něm zachycovat všechny změny, které nastaly vzhledem k situaci.

PLÁN OCHRANY PROTI ZBRANÍM HROMADNÉHO NIČENÍ

Náč. oper. odd. 6A
Náč. chem. vojska 6A

Zástupce vel. pro týl 6A
Náč. žen. vojska 6A

Náč. ATO
Náč. ITZ

Náč. zdrav. služby
Náč. spojení 6A

Musí v něm být např. zachyceny:

- atomové údery,
- prostory zasazení ZUO a pásma jejich činnosti s dobou práce,
- rozvinutí zdravotnických zařízení, SPV a cesty odsunu,
- prostory rozmístění MSO a shromaždiště vojsk pro provedení úplné hygienické čistoty,
- změny ve spojení,
- hořící a ohrožené oblasti,
- uvolněné objížďky, ohrožené silnice apod.

Podle prováděné praxe se velmi osvědčilo zplánovat veškerá opatření na astralonu a podle situace přikládat astralon na jiné mapy stejného měřítka pro zakreslování konkrétní situace pro ochranu vojsk proti ZHN.

Možným řešením je i zplánovat ochranu proti ZHN na mapě a konkrétní opatření vyplývající ze situace vést na astralonu. Tím se do značné míry vyhneme nepřehlednosti,

kteřá by mohla vzniknout při doplňování plánu v průběhu operace.

Plánování ochrany proti ZHN je složitou záležitostí, vyžadující dobrou vnitřní součinnost štábu. Opomenutí nebo zlehčování některých opatření by mohlo mít za následek zmaření celého úsilí štábu a u vojsk by se projevilo velkými ztrátami, které by mohly ve svém důsledku podstatně ovlivnit průběh operace. Jedině dokonalá sladnost celého štábu může při plánování dát potřebný základ veškeré další činnosti.

Plánování ochrany nesmí v žádném případě zůstat jen na papíru. Sebelépe zpracovaný plán nemá smysl, nedokáže-li štáb v plánu zakotvená opatření realizovat v praxi. Je proto nutné trvale vidět nutnost zabezpečení včasného proniknutí všech nařízení a plánovaných opatření k vojskům a kontrolování jejich provádění.

Reálně, úplně a včas zpracovaný plán ochrany proti ZHN dává předpoklad úspěšného provádění i vlastní ochrany vojsk a tím uchránění vojsk velkými ztrátami. Tak je podstatnou měrou vytvořen předpoklad k úspěšnému splnění úkolu.

Autor příliš kategoricky staví otázku nutnosti zpracovat Plán OPZHN.

Poslední zkušenosti ukazují, že není výhodné zpracovat Plán OPZHN jako samostatný dokument. Ten bude zpracován jen tehdy, bude-li to výhodné a bude-li dostatek času.
